Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Ուսումնական սեմինար 1 Հայաստանում ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման (ՌԷԳ) գործնական կիրառումը

Խորհրդակցություններ շրջակա միջավայրի պահպանության, առողջապահական մարմինների և հասարակության հետ. ՌԷԳ արձանագրություն և առաջատար փորձը

30 - 31 հոկտեմբերի 2023 թ.
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան

Մայա Գաչեչիլաձե-Բոժեսկու
ՄԱԿ ԵՏՀ-ի խորհրդատու

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Սահմանումներ

Հասարակություն (Արձանագրություն, 2003 թ.).

- մեկ կամ մի քանի ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձինք և նրանց միավորումները, կազմակերպությունները կամ խմբերը (ըստ ազգային օրենսդրության կամ կիրառվող փորձի)

Շահագրգիռ հասարակություն (Օրհուսի կոնվենցիա, 1998թ.):

- հասարակություն, որն ազդեցություն է կրում կամ **կարող է ազդեցության ենթարկվել** շրջակա միջավայրին վերաբերող որոշումների կայացման գործընթացի արդյունքում, կամ, որն այդ գործընթացում շահագրգռվածություն ունի. սույն սահմանման իմաստով՝ շրջակա միջավայրի պահպանությանն աջակցող և ազգային օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համապատասխանող հասարակական կազմակերպությունները համարվում են շահագրգիռ կազմակերպություններ

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Արձանագրության պահանջներ(1)

Շահագրգիռ հասարակությանը, այդ թվում՝ համապատասխան ՀԿ-ներին.

- պետք է հնարավորություն տրվի ողջամիտ ժամկետների շրջանակներում արտահայտել իրենց կարծիքը պլանի/ծրագրի և բնապահպանական զեկույցի վերաբերյալ
- պետք է որոշվեն նրա ներկայացուցիչները. նրանք պարզապես պատահական մարդիկ չեն

Հասարակության իրազեկման և շահագրգիռ հասարակության հետ խորհրդակցությունների անցկացման մանրամասն մեխանիզմները պետք է.

- սահմանվեն և հասանելի լինեն հանրությանը
- հաշվի առնվեն Հավելված V-ը (տե՛ս հաջորդ սլայդը)

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Արձանագրության պահանջներ(2)

Հավելված V (հասարակության մասնակցության պայմանների եւ կարգի մասին «ծանուցում»)

- Առաջարկվող պլանը կամ ծրագիրը և դրանց բնույթը
- Դրանց հաստատման համար պատասխանատու մարմինը
- Նախատեսվող ընթացակարգը, այդ թվում՝
  - ընթացակարգի իրականացման սկիզբը,
  - հասարակության մասնակցության հնարավորությունները,
  - ցանկացած նախատեսվող հանրային լսումների ժամկետները և վայրը,
  - մարմինը, որից կարելի է ստանալ համապատասխան տեղեկատվությունը,
  - մարմինը, որին կարող են ներկայացվել դիտողություններն ու առաջարկությունները
  - Առաջարկվող պլանին կամ ծրագրին առնչվող էկոլոգիական , այդ թվում՝ բնակչության առողջության հետ կապված տեղեկատվություն:
- Պլանի կամ ծրագրի նկատմամբ անդրսահմանային գնահատման ընթացակարգի կիրառման հավանականությունը:

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ արձանագրության պահանջները (1). Անդրսահմանային խորհրդակցություններ

Հոդված 10

1. Այն դեպքում, երբ (ազդեցությունների) ծագման Կողմը գտնում է, որ պլանի կամ ծրագրի իրականացումը կարող է հանգեցնել զգալի անդրսահմանային բնապահպանական, այդ թվում՝ բնակչության առողջության հետ կապված հետևանքների, կամ երբ այդ մասին խնդրում է Կողմը, որը կարող է նման հետևանքներից զգալի ազդեցություն կրել, ապա ծագման Կողմը, նախքան պլանի կամ ծրագրի ընդունումը, հնարավորինս շուտ տեղեկացնում է ազդակիր Կողմին:

2. Նման ծանուցումը, մասնավորապես, պարունակում է.

   ա) պլանի կամ ծրագրի նախագիծը և էկոլոգիական զեկույցը, ներառյալ հավանական անդրասահմանային էկոլոգիական, այդ թվում՝ բնակչության առողջության հետ կապված հետևանքների մասին տեղեկատվություն,

   բ) որոշումների կայացման ընթացակարգի վերաբերյալ տեղեկատվություն, ներառյալ դիտողությունների և առաջարկությունների ներկայացման ողջամիտ ժամկետի նշումը:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

ՌԷԳ արձանագրության պահանջները (2)

3. Ազդակիր Կողմը ծանուցման մեջ նշված ժամկետում տեղեկացնում է ծագման Կողմին նախքան պլանի կամ ծրագրի ընդունումը **խորհրդակցություններ սկսելու իր մտադրության կամ մտադրության բացակայության մասին**..., և շահագրգիռ կողմերն այնուհետև սկսում են խորհրդակցություններ հնարավոր անդրսահմանային էկոլոգիական, այդ թվում՝ բնակչության առողջության հետ կապված հետևանքների և բացասական հետևանքները կանխելու, նվազեցնելու կամ մեղմելու նպատակով նախատեսվող միջոցառումների մասին:
4. Նման խորհրդակցությունների կայացման դեպքում շահագրգիռ կողմերը **պայմանավորվում են կոնկրետ միջոցառումների շուրջ,** որպեսզի **շահագրգիռ հասարակությունը եւ** ազդակիր Կողմի **մարմինները** տեղեկացված լինեն և հնարավորություն ունենան ողջամիտ ժամկետում **հայտնելու իրենց տեսակետները** պլանի կամ ծրագրի նախագծի և էկոլոգիական զեկույցի վերաբերյալ:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Արդյունավետ մասնակցության սկզբունքները

- ❖ՌԷԳ-ը ենթադրում է հասարակության լայն մասնակցություն. ըստ էության, ՌԷԳ-ը մասնակցային գործիք է:
- ❖Հասարակության մասնակցությունը պարտադիր է առնվազն ՌԷԳ հաշվետվությունը քննարկելիս:
- ❖Այդուհանդերձ, հասարակությունը կարող է նաև իր ծանրակշիռ ներդրումն ունենալ շրջանակի սահմանման գործում
- ❖ՌԷԳ գործընթացում մասնակցությունը պետք է նախատեսի խնդիրների լուծումն ապահովող մեթոդների կիրառում, այլ ոչ թե հակասական տեսակետների ներկայացում:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Մասնակցության օգուտները

- Աջակցության ապահովում «առավել օպտիմալ» որոշումների կայացմանը՝ հաշվի առնելով այն, որ բոլոր հնարավոր տեսակետները նկատի կառնվեն:
- ՌԷԳ-ի իրականացման և որոշումների կայացման համար կարևոր տեղեկատվության ստացում (օրինակ՝ պլանի/ծրագրի իրականացման հետևանքով տուժած կամ համապատասխան պայմաններում ապրող խմբերից)
- Պլանի/ծրագրի իրականացման գործում հասարակության աջակցության մեծացման ապահովում:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Մասնակցության գործնական մոտեցումներ

- ❖ՌԷԳ-ի վաղ փուլերում (նախնական գնահատում, շրջանակի սահմանում) անհրաժեշտ է իրականացնել շահագրգիռ կողմերի վերլուծություն:
- ❖Փոխգործակցության մեթոդներն անհրաժեշտ է ընտրել՝ ելնելով շահագրգիռ կողմերի հնարավորություններից և կարիքներից:
- ❖Փոխգործակցության պլանի պատրաստում ՌԷԳ-ի իրականացման սկզբնական փուլում:
- ❖Անհրաժեշտության դեպքում ուսումնական/տեղեկատվական միջոցառումների ներառում:

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Հասարակության մասնակցության գործիքները

- Տպագիր նյութեր, պրեզենտացիաներ
- Տեղեկատվական կենտրոններ, թեժ գիծ
- Գրավոր մեկնաբանությունների հարցում
- Հանրության հետ հանդիպումներ, կլոր սեղաններ, հանրային լսումներ
- Ինտերնետ/ցանցային խորհրդակցություններ
- Սեմինարներ
- Խորհրդատվական կոմիտեներ

ՄԱԿ ԵՏՀ-ի տեղեկատվական ուղեցույցում (2012թ.) ներկայացված են հասարակության մասնակցության լայնորեն կիրառվող որոշ մեթոդներ և գործիքներ

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP

Funded by
the European Union

EU4Environment
Green Economy in Eastern Partner Countries

Շնորհակալություն ուշադրության համար

Action implemented by:

OECD BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES | UNECE | UN environment programme | UNIDO | THE WORLD BANK IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP